

Kort overzicht plan

Verbetering gezette steenbekleding dijkvak Perkpolder

Begin 2001 vindt de aanbesteding plaats van de verbetering van het dijkvak Perkpolder. De uitvoering hiervan is gepland in 2001. Het betreft twee dijkvakken, één ten westen en één ten oosten van de veerhaven te Perkpolder. Het werk is een onderdeel van het project Zeeweringen. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de Provincie Zeeland samen aan het versterken van de dijken.

Voor het werk is een dijkverbeteringsplan geschreven. In dit korte overzicht zijn de belangrijkste punten samengevat.

1. Project Zeeweringen

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een glooiing met een toplaag van zetsteen. Uit waarnemingen van de waterschappen en de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat bij zeer zware stormen deze steenbekleding onvoldoende bescherming biedt. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft het projectbureau Zeeweringen opdracht gegeven de gezette steenbekledingen van de dijken in Zeeland op sterkte te brengen. De werkzaamheden worden over een lange periode uitgesmeerd. Dit heeft te maken met de hoge kosten en de omvang van het totale werk. Om veiligheidsredenen wordt er alleen van 1 april tot 1 oktober, buiten het stormseizoen, aan de dijken gewerkt. Evenals in de voorafgaande periode 1997-2000 concentreren de werkzaamheden zich in 2001 langs de Westerschelde. Daarnaast wordt de versterking van de volgende dijkvakken voorbereid met het oog op start van de uitvoering in 2001: Paviljoenpolder, Waarde- Westveerpolder, Ser Lippens / Nieuw Othenepolder en Biezelingsche Ham. Mogelijk vinden in 2001 nog afrondende werkzaamheden plaats op de dijkvakken nabij Terneuzen en Hansweert, waar reeds in 2000 gewerkt is.

2. De huidige dijk

Het dijkvak dat voor verbetering in aanmerking komt, bevindt zich aan weerszijden van de veerhaven Perkpolder. Het oostelijk deel ligt tussen dijkpaal 257+40 (oostgrens Noorddijkpolder) en dijkpaal 261+40. Het westelijk deel ligt tussen dijkpaal 269-80 tot dijkpaal 281+88 (westgrens Kievitpolder). De vakken Noorddijkpolder en Kievitpolder zijn reeds verbeterd. Het tussenliggende dijkvak rond de veerhaven is in beheer bij Rijkswaterstaat. Momenteel is nog niet bekend of dit dijkvak voor verbetering in aanmerking komt. De totale lengte van het te verbeteren traject is 1,8 kilometer. De kern van de oostelijke dijk bestaat tot aan de buitenberm uit klei. Op deze kleikern ligt een kleilaag maar ook plaatselijk mijnsteen of zand. De westelijke dijk heeft een zandkern, afgedekt met een kleilaag. De bekleding van het gedeelte beneden gemiddeld hoogwater bestaat afwisselend uit basalt, Pools graniet en Doornikse steen. De Doornikse steen is op het oostelijk deel overgoten met asfalt. In het meest westelijk gelegen deel ligt ook een vak met koperslakkblokken. De glooiing boven de gemiddeld hoogwatergrens bestaat uit vlakke betonblokken. Oostelijk is deze strook smaller dan westelijk. Het oostelijk dijkvak heeft boven N.A.P. +4,9 meter nog een strook Vilvoordse steen tot aan de berm. Westelijk liggen de betonblokken over een breedte van 2,6 meter ook op de berm. Berm en bovenloop hebben verder een bekleding van gras op klei.

Langs het oostelijk dijkvak ligt een slikgebied. Slikgebieden zijn van betekenis als kraamkamer en opgroeigebied voor mariene fauna. Er zijn geen broedende, rustende of voedselzoekende vogels aanwezig. De natuurwaarden bij de teenbestortingen en de glooiing in de getijdzone variëren van "marginaal" tot "matig redelijk begroeid". Verbetering hiervan is nauwelijks haalbaar. De plantengroei op het hoger gelegen deel van de glooiing vertoont een gering aantal soorten en heeft een geringe bedekking. De dijk heeft verder een zekere cultuurhistorische waarde vanwege de verscheidenheid in toegepaste bekledingsmaterialen.

005261 2000 PZST-P-00122 com

dijk HKort overzicht plan Verbetering gezette steenbekle

3. Toetsing van de dijk

De dijken in Zeeland moeten een superstorm kunnen weerstaan met een kans van voorkomen van gemiddeld eens in de 4.000 jaar. Uit toetsing door het waterschap blijkt, dat het dijkvak Perkpolder niet volledig aan de geldende veiligheidsnorm voldoet. De bekleding op het gedeelte boven hoog water blijkt onvoldoende sterk. Onder gemiddeld hoog water is de bekleding, met uitzondering van enkele gedeeltes met graniet en met asfalt overgoten Doornikse stenen, als goed beoordeeld. De onvoldoende gedeeltes moeten worden verbeterd.

4. Keuze en motivatie van de nieuwe constructie

Bij de keuze van een nieuwe dijkbekleding voor de onvoldoende sterke gedeeltes, geldt een aantal uitgangspunten. Naast de eis dat de materialen voldoen aan de huidige veiligheidsnormen, zijn dit onder meer:

- de keuze van de bekleding is gericht op herstel en zo mogelijk verbetering van de huidige natuurwaarden op de dijk.;
- er wordt gestreefd naar maximaal hergebruik van materialen en toepassing van milieuvriendelijke materialen;
- er wordt gestreefd naar zo laag mogelijke kosten.

Binnen de specifieke situatie en rekening houdend met de uitgangspunten, wordt het dijkvak Perkpolder op de volgende wijze versterkt.

Het bovenste gedeelte van de glooiing krijgt gekantelde, hergebruikte betonblokken die momenteel elders liggen opgeslagen. De vrijkomende betonblokken kunnen op andere dijkvakken worden toegepast. Gekantelde blokken zijn in bochten moeilijk te plaatsen. Op bochtige stukken gaat daarom de voorkeur uit naar hergebruikte basaltzuilen. In het deel ten westen van de veerhaven worden gekantelde, licht gekleurde betonblokken toegepast in het bovenste deel van de glooiing om landschappelijke redenen, terwijl de donkere basaltzuilen worden opgemaakt onderin de dijk. De rechtstreekse aansluiting van de gekantelde blokken op de aan te leggen onderhoudsstrook is mogelijk lastig. Op een ander dijkvak vindt in 2000 een proef plaats of dit uitvoerbaar is. Indien deze proef niet slaagt, wordt gekozen voor waterbouwasfaltbeton. Dit is landschappelijk minder gewenst dan betonzuilen, maar meer gewenst gelet op de kosten. Op het waterbouwasfaltbeton wordt dan een slijtlaag met een lichte kleur aangebracht.

5. Effecten op de omgeving

Natuur

Het werken aan de dijk leidt tijdelijk tot negatieve effecten op de aanwezige natuur. De gekozen constructie voor Perkpolder waarborgt op termijn herstel en zo mogelijk een geringe verbetering van de aanwezige natuur. Het waterschap Zeeuws-Vlaanderen staat op het aan te leggen onderhoudspad recreatief medegebruik toe. Het intensievere gebruik dat hieruit kan voortvloeien, heeft nauwelijks nadelige effecten wegens het ontbreken van broedende, rustende of voedselzoekende vogels.

Landschap en cultuurhistorische waarden

Het projectbureau streeft ernaar het continue lijnvormige karakter van de dijk te behouden door de onderscheiden horizontale zones en grenzen hiertussen, te benadrukken. Het westelijk deel, met lichtere betonblokken en hieronder basaltzuilen, voldoet aan deze wens. Bij het oostelijk deel wordt de gehele glooiing uitgevoerd in basalt. Dit wordt gedaan voor een goede visuele aansluiting op het naastgelegen dijkvak Noorddijkpolder. Na een andere aanblik van het dijktafblad in de eerste jaren, komt na verloop van tijd weer een natuurlijker aanblik terug door toegenomen begroeiing. Tevens wordt geprobeerd zoveel mogelijk cultuurhistorische waarde van de dijk te behouden door hergebruik van de vrijkomende natuursteen.

Recreanten en omwonenden

Tijdens de uitvoering van het werk kan verkeershinder op de aanvoerwegen optreden. Door, in overleg met de wegbeheerder, de aan- en afvoerroutes zorgvuldig te kiezen, worden eventuele geluidsoverlast en verkeershinder tot een minimum beperkt. Ook is de dijk tijdens de uitvoering tijdelijk niet toegankelijk voor recreanten. Dit geldt ook voor het strandje bij "De Perk". Het streven is de werkzaamheden nabij het strandje buiten het zomerseizoen (juni t/m augustus) uit te voeren om de overlast te beperken. Na de aanleg is de betreedbaarheid van de dijk gelijkwaardig aan de bestaande situatie. Het waterschap staat recreatief fietsen en wandelen op de onderhoudsstrook toe.

Landbouw

Tijdens de uitvoering van het werk kan het maaibeheer van het buitenbeloop van de dijk geen doorgang vinden. Waterschap Zeeuws-Vlaanderen neemt hierover contact op met de gebruiker(s).

6. Ter inzage en reageren

De volledige planbeschrijving "Verbetering gezette steenbekleding Perkpolder" is in te zien van 14 juli 2000 tot en met 14 augustus 2000 op het kantoor van waterschap Zeeuws-Vlaanderen, Kennedylaan 1, Terneuzen en op het gemeentehuis van de gemeente Hontenisse, Hof te Zandeplein 11, Kloosterzande. U kunt hierop een schriftelijke reactie geven aan het dagelijks bestuur van waterschap Zeeuws-Vlaanderen, Kennedylaan 1, Postbus 88, 4530 AB Terneuzen.

COLOFON

Dit is een uitgave van waterschap Zeeuws-Vlaanderen in samenwerking met het Projectbureau Zeeweringen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Waterschap Zeeuws-Vlaanderen

Kennedylaan 1, Postbus 88,
4530 AB Terneuzen
Tel. 0115-641000 Fax. 0115-641200

Projectbureau Zeeweringen

Piet Heinstraat 77, Postbus 114,
4460 AC Goes
Tel. 0113-241370 Fax. 0113-216124